PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS
2004 m. gruodžio 14 d. *

Byloje T-332/02

Nordspedizionieri di Danielis Livio &C. Snc, įsteigta Trieste (Italija),

Livio Danielis, gyvenantis Trieste,

Domenico D'Alessandro, gyvenantis Trieste,

atstovaujami advokato G. Leone,

ieškovai,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą pradžioje X. Lewis ir R. Amorosi, vėliau — M. Lewis, padedamo advokato G. Bambara, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

* Proceso kalba: italų.

dėl prašymo panaikinti 2002 m. birželio 28 d. Komisijos sprendimą REM 14/01 atmesti ieškovų prašymą Italijos Respublikai atsisakyti išieškoti importo muitus ir subsidiariai dėl prašymo atsisakyti išieškoti dalį skolos muitinei, atitinkančią minėtus muitus,

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS
TEISMAS (penktoji kolegija)

kurį sudaro pirmininkė P. Lindh, teisėjai R. García-Valdecasas ir J. D. Cooke,
posėdžio sekretorius J. Palacio González, vyriausiasis administratorius,

atsižvelgęs į rašytinio proceso dalį ir įvykus 2004 m. birželio 29 d., posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Teisinis pagrindas

1 Bendrijos tranzitas yra muitinės procedūra, kurios tikslas – palengvinti prekių judėjimą Bendrijos viduje. Ši procedūra, kurią sudaro atskiros išorinio tranzito ir vidinio tranzito procedūros, leidžia prekes, pasiekusias Bendrijos muitų teritoriją,

gabenti nuo įvežimo į ją iki paskirties vietos, neatliekant daugiau muitinės formalumų, pervažiuojant iš vienos valstybės narės į kitą. Iš 1976 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 222/77 dėl Bendrijos tranzito (OL L 38, 1977, p. 1), taikyto nagrinėjamų faktinių aplinkybių metu, 1 straipsnio 2 dalies matyti, kad pagal Bendrijos išorinio tranzito procedūrą iš trečiųjų valstybių iš esmės gabenamos prekės, kurios nėra laisvoje apyvartoje Bendrijos valstybėse narėse pagal EB sutarties 9 ir 11 straipsnius (dabar – EB 23 ir 24 straipsniai).

2 Pagal šio reglamento 12 straipsnį, norint gabenti prekes pagal išorinio Bendrijos tranzito procedūrą, jos turi būti įrašytos į deklaraciją T1. Ši deklaracija turi būti pasirašyta vykdytojo arba jo teisėto atstovo ir bent trys jos egzemplioriai pateikti išvykimo įstaigai, pridedant transporto dokumentą ir kitus papildomus dokumentus. Prekės gabenamos su T1 dokumento egzemplioriais, kuriuos išvykimo įstaiga grąžina tranzito procedūros vykdytojui arba jo atstovui (19 straipsnio 1 dalis).

3 Reglamento Nr. 222/77 11 straipsnio a punktas numato, kad „tranzito procedūros vykdytojas" yra asmuo kuris tam tikrais atvejais per tarpininką ar atstovą deklaracija, kuri pildoma atliekant muitinės formalumus, prašo atlikti Bendrijos tranzito operaciją ir yra atsakingas valdžios institucijoms, prižiūrinčioms šios operacijos vykdymą. Tranzito procedūros vykdytojas privalo pristatyti nesugadintas prekes per nustatytą terminą į paskirties įstaigą, deramai prižiūrėdamas, kad nebūtų pažeistos kompetetingos valdžios institucijos panaudotos prekių identifikavimo priemonės, ir laikydamasis nuostatų, susijusių su Bendrijos tranzito procedūra bei su kiekvienos valstybės narės tranzitu, per kurios teritoriją buvo vykdomas pervežimas (13 straipsnio a ir b punktai).

4 Reglamento Nr. 222/77 36 straipsnio 1 dalis numato, kad jeigu nustatoma, jog tam tikroje valstybėje narėje buvo padarytas Bendrijos tranzito operacijos pažeidimas

arba nusižengimas, ta valstybė narė išieško mokėtinus muitus ir kitus privalomuosius mokėjimus, vadovaudamasi savo teisės nuostatomis; be to, tai nekliudo iškelti baudžiamųjų bylų.

5 1987 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (EEB) N. 2144/87 dėl skolos muitinei (OL L 2001, p. 15) numato, kad importo skola muitinei atsiranda muitais apmokestinamas prekes nuslepiant nuo muitinės priežiūros, susijusios su šių prekių laikinu saugojimu, ar kai joms taikoma muitinės procedūra, susijusi su muitinės priežiūra (2 straipsnio 1 dalies c punktas).

6 1988 m. balandžio 18 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1031/88, nustatančio už skolos muitinei sumokėjimą atsakingus asmenis (OL L 102, p. 5), 4 straipsnis numato:

„1. Jeigu skola muitinei atsirado pagal <...> Reglamento Nr. 2144/87 2 straipsnio 1 dalies c punktą, skolininku muitinei laikomas asmuo, nuslėpęs prekes nuo muitinės priežiūros.

Taip pat, remiantis galiojančiomis nuostatomis valstybėse narėse, solidariais skolininkais muitinei yra laikomi:

a) asmenys, dalyvavę nuslepiant prekes nuo muitinės priežiūros, bei asmenys, įsigiję arba laikę atitinkamas prekes;

b) bet kurie kiti asmenys, kurie yra atsakingi dėl šio nuslėpimo.

2. Be to, solidariu skolininku muitinei laikomas asmuo, kuris turėjo vykdyti prievoles, susijusias su importo muitais apmokestinamų prekių laikinu saugojimu arba su šioms prekėms nustatytos muitinės procedūros taikymu."

7 Bendrijos muitinės teisės aktai numato galimybę susigrąžinti visus ar dalį sumokėtų importo ar eksporto muitų arba atsisakymą išieškoti skolą muitinei. Sąlygos, kurioms esant būtų atsisakyta išieškoti mokesčius, taikomus šioje byloje, buvo nustatytos 1979 m. liepos 2 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1430/79 dėl importo ar eksporto muitų grąžinimo ar atsisakymo juos išieškoti (OL L 175, p. 1), su pakeitimais padarytais 1986 m. spalio 7 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3069/86, pakeičiančiu Reglamentą Nr. 1430/79 (OL L 286, p. 1), 13 straipsnyje. Ši nuostata numatė:

„1. Importo muitai gali būti grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti susidarius ypatingai situacijai <...>, esant aplinkybėms, kuriomis suinteresuotojo asmens negalima apkaltinti apgavyste ar akivaizdžiu aplaidumu.

<...>"

8 Reglamento Nr. 2144/87 8 straipsnio 1 dalies b punkte teigiama, kad, išskyrus išimtis, nebūdingas šiam ginčui, skola muitinei išnyksta konfiskuojant prekes.

Faktinės bylos aplinkybės

9 Ieškovai yra likviduojama ūkinė bendrija *Nordspedizionieri di Danielis Livio & C.* (toliau – *Nordspedizionieri*), kurios nariai – muitinės tarpininkai, turintys buveinę Trieste (Italija), ir du partneriai – L. Danielis ir D. D'Alessandro, kurie solidariai ir neribotai atsakingi.

10 1991 m. spalio 30 d. *Nordspedizionieri*, paprašius įmonei *Cumberland Ltd*, Fernetti (Italija), muitinės įstaigoje deklaravo Bendrijos išorinį tranzitą. Ši deklaracija buvo susijusi su 1400 kartoninių pakavimo dėžių, t. y. 12620 kg, pirktų iš Slovėnijos bendrovės *Proexim Export-Import* ir skirtų Ispanijai, ekspedicija. 1991 m. lapkričio 5 d. *Nordspedizionieri* užpildė tokią pat kaip ir spalio 30 d. Bendrijos išorinio tranzito deklaraciją, išskyrus siunčiamų kartoninių pakavimo dėžių kiekį, kurių šį kartą buvo 1210 ir kurios svėrė 12 510 kg. 1991 m. lapkričio 16 d. ši bendrovė pateikė trečią tranzito deklaraciją, susijusią su 1500 kartotinių pakavimo dėžių, t. y. 12842 kg. Visais trim atvejais gabenimas vyko Slovėnijos sunkvežimiu tuo pačiu registracijos numeriu.

11 Atlikus muitinės formalumus, susijusius su minėta trečia operacija, sunkvežimiui buvo leista važiuoti toliau. Truputėlį vėliau Fernetti muitinės įstaigos vadovas paprašė šios vietovės stovėjimo aikštelės finansų grupės patikrinti sunkvežimio krovinį. Sunkvežimis, kuris jau buvo išvykęs iš muitinės zonos, finansų grupės buvo sulaikytas už kelių kilometrų nuo sienos. Lydimas apsaugos jis buvo sugrąžintas į Fernetti muitinės postą patikrinimui. Patikrinus paaiškėjo, kad pakavimo dėžės nebuvo tuščios, kaip nurodyta tranzito deklaracijoje, o užpildytos cigaretėmis. Iš tikrųjų rasta 8 109 kg užsienietiškų, ne Bendrijos kilmės cigarečių, supakuotų į

819 dėžių. Sunkvežimio vairuotojas „C" sulaikytas, o sunkvežimis ir krovinys, taip pat pas vairuotoją rasti dokumentai – paimti.

12 Italų muitinės tyrimas, atliktas bendradarbiaujant su Slovėnijos muitine, leido nustatyti, kad „C" taip pat dalyvavo trijose kitose panašiose cigarečių kontrabandos operacijose, naudodamas 1991 m. spalio 30 d. ir lapkričio 5 d. tranzito deklaracijas, užpildytas *Nordspedizionieri*, taip pat bendrovės *Centralsped Srl* 1991 m. rugsėjo 16 d. pateiktą deklaraciją. Dėl 1991 m. spalio 30 d. ir lapkričio 5 d. gabenimų tyrimas parodė, kad Slovėnijos muitinei deklaruoti kroviniai, iš esmės sudaryti iš apdirbto tabako, buvo įvežti į Italiją kaip kartoninės pakavimo dėžės. Atlikus visus muitinės formalumus Fernetti muitinėje, sunkvežimis tęsė savo kelionę kitos paskirties vietos link, nei ta, kuri nurodyta muitinės deklaracijoje, slapta iškraudamas krovinius Italijoje.

13 Nagrinėjamos kontrabandos operacijos tyrimo metu Italijos muitinė Bareggio (Milanas, Italija) atrado sandėlį, kuriame buvo laikomas apdirbtas tabakas. 1992 m. balandžio 8 d. per kratą policija surado 801 dėžę, t. y. 8010 kg, cigarečių, kurios buvo konfiskuotos.

14 1992 m. spalio 16 d. ieškovai, kaip 1991 m. spalio 30 d. ir lapkričio 5 d. Bendrijos tranzito procedūrų vykdytojai, iš Triesto pagrindinės muitinės įstaigos pajamų tarnybos gavo reikalavimą sumokėti 2 951 462 300 Italijos lirų (ITL), iš kurių 2 501 239 200 ITL muitai ir 450 223 100 ITL palūkanos, apmokestinant 1 700 dėžių, t. y. 17 000 kg užsienietiško apdirbto tabako, nelegaliai importuoto ir pateikto vartojimui Bendrijos muitų teritorijoje. Dėl 1991 m. lapkričio 16 d. krovinio,

konfiskuoto Italijos muitinės prieš jį pateikiant vartojimui, ieškovams nebuvo pateikti reikalavimai sumokėti muitą.

15 1992 m. spalio 28 d. ieškovai pateikė skundą dėl 1992 m. spalio 16 d. Italijos finansų administravimo muitinės tarnybų reikalavimo. 1994 m. rugsėjo 12 d. Sprendimu *Tribunale civile e penale di Trieste* (Italija) panaikino ginčijamą reikalavimą. 1996 m. rugsėjo 5 d. Sprendimu *Corte d'appello di Trieste* pakeitė minėtą sprendimą ir priteisė iš bendrovės *Nordspedizionieri* bei jos partnerių (pastarieji atsakingi subsidiariai, tačiau tarpusavyje – solidariai) mokėti 2 951 462 300 ITL sumą, nurodytą ginčijamajame reikalavime. *Corte suprema di cassazione* 1999 m. sausio 26 d. Sprendimu atmetė ieškovų skundą dėl *Corte d'appello* sprendimo.

16 1994 m. sausio 14 d. *Tribunale civile e penale di Trieste* ikiteisminio tyrimo teisėjas priėmė nutartį, kuria buvo sustabdytas G. Baldi, bendrovės *Nordspedizionieri* partnerio ir trijų *Nordspedizionieri* pateiktų deklaracijų, kurios buvo naudojamos nagrinėjamoms kontrabandos operacijoms, autoriaus, baudžiamasis persekiojimas už cigarečių kontrabandą.

17 2000 m. lapkričio 14 d. ieškovai Komisijos tarnyboms pateikė prašymą, kad būtų atsisakyta išieškoti muitus, reikalaujamus Italijos muitinės. 2001 m. birželio 4 d. Italijos valdžios institucijos pateikė Komisijai prašymą atsisakyti išieškoti 497 589 687 ITL, t. y. 256 983, 63 eurų (EUR), muitų.

18 2001 m. gruodžio 18 d. laišku Komisija Italijos muitinės paprašė papildomos informacijos. 2002 m. vasario 11 d. laišku Italijos muitinė patvirtino, kad muitų, kurių prašoma atsisakyti išieškoti, dydis yra 497 589 687 ITL.

19 2002 m. birželio 28 d. Komisija priėmė sprendimą, kuriuo atmetė 2001 m. birželio 4 d. Italijos Respublikos prašymą atsisakyti išieškoti skolą muitinei, kurią turi mokėti ieškovai (toliau – ginčijamas sprendimas). Komisija nusprendė, kad šioje byloje nebuvo ypatingos situacijos, susidariusios esant aplinkybėms, kuriomis suinteresuotojo asmens negalima apkaltinti apgavyste ar akivaizdžiu aplaidumu Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnio prasme, ir todėl atsisakymas išieškoti 256 983, 63 EUR, t. y. 497 589 687 ITL, importo muitų, nėra pagrįstas.

Procesas ir šalių reikalavimai

20 2002 m. spalio 30 d. ieškovai Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateikė šį ieškinį.

21 Remdamasis teisėjo pranešėjo pranešimu, Pirmosios instancijos teismas (penktoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį. Dėl proceso organizavimo priemonių Pirmosios instancijos teismas pasiūlė Komisijai pateikti tam tikrus dokumentus. Komisija patenkino šį prašymą per nustatytą terminą.

22 Šalys pateikė savo žodinius paaiškinimus ir atsakė į Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus 2004 m. birželio 29 d. posėdyje.

23 Ieškovai Pirmosios instancijos teismo prašo:

— pirmiausiai panaikinti ginčijamą sprendimą ir paskelbti, kad prašymas atsisakyti išieškoti importo mokesčius šioje byloje yra priimtinas,

— subsidiariai konstatuoti, kad atsisakymas išieškoti muitus yra susijęs su skola muitinei, atsiradusia už 8 010 kg užsienietiško apdirbto tabako, konfiskuoto Italijos valdžios institucijų 1992 m. balandžio 8 d. slaptame sandėlyje Bareggio,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

24 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— pripažinti nepriimtiną ieškovų prašymą, kuriuo jie ginčija tikslią skolos muitinei sumą ir kuriuo prašo Pirmosios instancijos teismo pripažinti jų teisę į muitų už 8 010 kg konfiskuoto tabako neišieškojimą,

— taip pat atmesti ieškinį kaip nepagrįstą,

— priteisti iš ieškovų bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

I — *Dėl reikalavimų panaikinti ginčijamą sprendimą*

25 Grįsdami savo reikalavimus dėl panaikinimo, ieškovai nurodo, pirma, ieškinio pagrindą dėl daugelio materialinių klaidų, esančių ginčijamame sprendime, ir, antra,

ieškinio pagrindą dėl ypatingos situacijos buvimo bei apgavystės ir akivaizdaus aplaidumo nebuvimo Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnio prasme.

A — *Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su daugeliu materialinių klaidų, esančių ginčijamame sprendime*

26 Ieškovai tvirtina, kad ginčijamame sprendime yra daug klaidų. Taip pat pažymi, kad pirmiausiai yra netikslūs krovinio pagal 1991 m. lapkričio 16 d. deklaraciją patikrinimo aprašymai, ir, antra, kad netikslus yra tvirtinimas, jog ieškovai prašė atsisakyti išieškoti tik 497 589 687 ITL muitų.

1. Dėl 1991 m. lapkričio 16 d. operacijos patikrinimo

Šalių argumentai

27 Ieškovai nurodo, kad 4 ginčijamo sprendimo punkte paminėta, jog Fernetti muitinės įstaigos finansų grupė patikrino krovinį pagal 1991 m. lapkričio 16 d. deklaraciją. Jie tvirtina, kad iš tikrųjų muitinė netikrino prekių muitinės zonoje, kai buvo pateikta tranzito deklaracija, o nusprendė jas patikrinti, kai sunkvežimis išvyko, t. y. po to, kai buvo atlikti muitinės formalumai.

28 Komisija nurodo, kad sunkvežimis, kuriuo gabentos prekės, nurodytas 1991 m. lapkričio 16 d. muitinės deklaracijoje, nebuvo sekamas Italijos policijos iškart po to, kai buvo atliktos muitinės operacijos; šis persekiojimas pradėtas tuomet, kai policija sužinojo, kad sunkvežimis išvyko.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

29 Pažymėtina, kad ginčijamo sprendimo 4 punkte apsiribojama nurodymu, kad: „(Fernetti) muitinės įstaigos finansų grupė atliko krovinio pagal (1991 m. lapkričio 16 d. deklaraciją) patikrinimą, kuris parodė, kad šį krovinį sudaro tik cigaretės. Prekės buvo konfiskuotos, o sunkvežimio vairuotojas sulaikytas". Iš šio glausto tvirtinimo nematyti, ar krovinys tikrintas deklaracijos pateikimo metu, ar muitinės zonoje, ar prieš atliekant muitinės formalumus. Atsižvelgiant į tai, jog akivaizdu, kad patikrinimas buvo atliktas finansų grupės Fernetti muitinės įstaigos vadovo prašymu, reikėtų nuspręsti, kad ginčijamo sprendimo 4 punkte nėra jokios fakto klaidos.

30 Todėl šis reikalavimas atmestinas.

2. Dėl prašomų atsisakyti išieškoti muitų dydžio

Šalių argumentai

31 Ieškovai tvirtina, kad ginčijamame sprendime klaidingai nurodoma, jog jie prašė atsisakyti išieškoti 497 589 687 ITL muitų. Jie mano, kad iš 2000 m. lapkričio 14 d. Komisijai pateikto prašymo matyti, kad jie prašė atsisakyti išieškoti visą iš jų 1992 m.

spalio 16 d. Italijos muitinės nurodymu reikalaujamą sumą, t. y. 2 951 462 300 ITL. Ieškovai šiuo klausimu tvirtina, kad Komisijos padaryta materialinė klaida gali turėti įtakos ginčo sprendimui, nes viena iš priežasčių, pateisinančių prašomą atsisakymą išieškoti, buvo didelė nagrinėjamos mokestinės skolos suma ir jos ekonominis sunkumas. Ši klaida turi neigiamą poveikį sprendimo motyvacijai. Ieškovai taip pat tvirtina, kad tikslus ginčo objekto nustatymas negali būti vertinamas diskretiškai ir kad tiksli ekonominio ginčo suma turi būti teisingai pripažinta visose teisminio nagrinėjimo stadijose.

32 Komisija tvirtina, kad reikalavimas dėl tariamos klaidos apskaičiuojant skolos muitinei sumą yra nepriimtinas tiek, kiek ieškovai tokiu būdu ginčija Italijos muitinės nustatytą skolos muitinei sumą.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

33 Iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnio 1 dalies nuostatos turi vieną tikslą, – kai yra tam tikros ypatingos aplinkybės ir nesant akivaizdaus aplaidumo ar apgavystės, atleisti ūkio subjektus nuo privalomų sumokėti muitų, o ne leisti ginčyti skolos muitinei mokėjimo principą (1987 m. kovo 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Cerealmangimi ir Italgrani prieš Komisiją*, 244/85 ir 245/85, Rink. p. 1303, 11 punktas; 1993 m. liepos 6 d. Sprendimo *CT Control (Roterdamas) ir JCT Benelux prieš Komisiją*, C-121/91 ir C-122/91, Rink. p. I-3873, 43 punktas ir 2002 m. liepos 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Hyper prieš Komisiją*, T-205/99, Rink. p. II-3141, 98 punktas).

34 Iš tikrųjų skolos buvimo ir jos tikslios sumos nustatymas priklauso nacionalinės valdžios kompetencijai. Taigi prašymai, pateikti Komisijai pagal Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnį, nėra susiję su klausimu, ar materialinės muitinės teisės nuostatos buvo teisingai taikytos nacionalinės muitinės. Pirmosios instancijos teismas primena, kad muitinės priimti sprendimai gali būti skundžiami nacionaliniuose teismuose, o pastarieji gali kreiptis į Teisingumo Teismą pagal EB 234 straipsnį (1998 m. liepos 16 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Kia Motors ir Broekman Motorships prieš Komisiją*, T-195/97, Rink. p. II-2907, 36 punktas ir minėto sprendimo *Hyper prieš Komisiją* 98 punktas).

35 Tai, kas pasakyta, negali būti paneigta ieškovų argumentais, kad šioje byloje tikslus ekonominių pretenzijų, esančių ginčo objektu, nustatymas turi būti nagrinėjimo objektas visose teisminio nagrinėjimo stadijose. Šis teiginys neigia tiek kompetencijos muitinės srityje pasidalijimą tarp nacionalinės valdžios institucijų ir Komisijos, tiek muitų grąžinimo ar atsisakymo juos išieškoti mechanizmo, numatyto Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnio 1 dalyje, specifiką ir ribas.

36 Iš to, kas pasakyta, darytina išvada, kad reikalavimas dėl tariamos klaidos, esančios ginčijamame sprendime, susijusios su ieškovų prašoma atsisakyti išieškoti suma, yra nepriimtinas, nes šiuo reikalavimu ieškovai ginčija skolos muitinei tikslios sumos apskaičiavimą.

37 Konstatuotina, jog bet kuriuo atveju ginčijamame sprendime nėra materialinės klaidos dėl to, kad jame nurodyta, jog ieškovai prašė atsisakyti 497 589 687 ITL muitų, kurių iš jų reikalavo Italijos valdžios institucijos, išieškojimo. Iš tikrųjų ginčijama suma yra ta, kuri nurodyta 2001 m. birželio 4 d. Italijos Respublikos prašyme; ši suma, Komisijai prašant, vėliau patvirtinta 2002 m. vasario 11 d. Italijos valdžios institucijų laišku. Taigi, priešingai nei tvirtina ieškovai, tai, kad ginčijamas sprendimas nenurodė, jog jie prašė atsisakyti išieškoti visą Italijos valdžios institucijų reikalaujamą mokestinę skolą, neturės pasekmių nei vertinant ypatingos situacijos susidarymą, nei ginčijamo sprendimo motyvacijai. Pirma, į šią mokestinę skolą, be

muitų, įeina PVM ir vartojimo mokestis, kurie nėra atsisakymo išieškoti procedūros, numatytos Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnyje, objektas. Antra, į Komisiją su prašymu kreipėsi nacionalinės valdžios institucijos ir, atsižvelgiant į pastarųjų išskirtinę kompetenciją nustatant skolą muitinei, muitų suma, kurios prašoma atsisakyti išieškoti, yra ta, kurią nurodė nacionalinės valdžios institucijos.

38 Taigi šis reikalavimas yra atmestinas.

39 Todėl pirmasis ieškinio pagrindas atmetamas.

B — *Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su ypatingos situacijos buvimu bei apgavystės ir akivaizdaus aplaidumo nebuvimu pagal Reglamento Nr. 1430/79 13* straipsn*į*

1. Preliminarios pastabos

40 Primintina, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnio 1 dalis yra bendra teisingumo išlyga, skirta kitoms situacijoms nei tos, kurios dažniausiai pasitaiko praktikoje, ir kurios šio reglamento priėmimo metu galėjo būti ypatingo reglamentavimo objektas (1983 m. gruodžio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Schoellershammer prieš Komisiją*, 283/82, Rink. p. 4219, 7 punktas; minėto sprendimo *Cerealmangimi ir Italgrani prieš Komisiją* 10 punktas; 1987 m. kovo 26 d. Sprendimo *Coopérative agricole*

d'approvisionnement des Avirons, 58/86, Rink. p. 1525, 22 punktas; 1996 m. sausio 18 d. Sprendimo *SEIM*, C-446/93, Rink. p. I-73, 41 punktas ir 2002 m. liepos 4 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *SCI UIK prieš Komisiją*, T-239/00, Rink. p. II-2957, 44 punktas). Ši nuostata skirta taikyti tuomet, kai aplinkybės, apibūdinančios santykį tarp ūkio subjekto ir administracijos, yra tokios, kad nėra teisinga šiam ūkio subjektui padaryti žalą, kurios jis paprastai nebūtų patyręs (minėtų sprendimų *Coopérative agricole d'approvisionnement des Avirons prieš Komisiją* 22 punktas ir *SCI UIK prieš Komisiją* 50 punktas).

41 Atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnį, turi būti būtinai įvykdytos dvi kumuliacinės sąlygos, kad būtų galima atsisakyti išieškoti importo muitus, t. y. ypatingos situacijos buvimas ir ūkio subjekto apgavystės bei akivaizdaus aplaidumo nebuvimas (1998 m. lapkričio 26 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Covita*, C-370/96, Rink. p. I-7711, 29 punktas; 1999 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *De Haan*, C-61/98, Rink. p. I-5003, 42 punktas ir minėto sprendimo *SCI UIK prieš Komisiją* 45 punktas).

42 Taip pat pažymėtina, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką Komisija turi diskrecijos teisę priimdama sprendimą taikyti bendrą teisingumo išlygą, numatytą Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnyje (1995 m. lapkričio 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *France-aviation prieš Komisiją*, T-346/94, Rink. p. II-2841, 34 punktas; 1998 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Primex Produkte Import-Export ir kt. prieš Komisiją*, T-50/96, Rink. p. II-3773, 60 punktas ir 2000 m. sausio 18 d. Sprendimo *Mehibas Dordtselaan prieš Komisiją*, T-290/97, Rink. p. II-15, 46 ir 78 punktai). Taip pat primintina, kad importo muitų grąžinimas ar atsisakymas juos išieškoti, kuris gali būti suteiktas tik esant tam tikroms sąlygoms ir specialiai numatytais atvejais, yra išimtis iš įprastos importo ir eksporto procedūros, todėl nuostatos, numatančios tokį grąžinimą ar atsisakymą išieškoti, aiškinamos griežtai (1999 m. lapkričio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Söhl & Söhlke*, C-48/98, Rink. p. I-7877, 52 punktas ir 2004 m. vasario 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Aslantrans prieš Komisiją*, T-282/01, Rink. p. II-693, 55 punktas).

2. Dėl ypatingos situacijos buvimo

43 Ieškovai tvirtina, kad situacija yra ypatinga Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnio prasme. Jie tvirtina, pirma, kad Italijos valdžios institucijos sąmoningai leido atlikti nagrinėjamos kontrabandos operacijas, jog suardytų kontrabandininkų tinklą; antra, kad jie nukentėjo nuo sukčiavimo, kuris viršijo jų profesinės veiklos komercinę riziką; trečia, kad muitinė neįvykdė savo muitinės operacijų kontrolės pareigų; ketvirta, kad jie negalėjo kontroliuoti gabenimo operacijos; pagaliau, penkta, kad Komisija ginčijamame sprendime neįvertino visų interesų.

a) Dėl tariamo Italijos valdžios institucijų žinojimo apie kontrabandos operacijas

Šalių argumentai

44 Ieškovai nurodo, kad nagrinėjama pareiga išplaukia iš muitinės, kuri greičiausiai žinojo faktus, atlikto tyrimo.

45 Ieškovai primena, kad 1991 m. rugsėjo 16 d. „C" atliko pirmą kartą gabeno krovinį, kurio paskirties vieta buvo Irun (Ispanija), pagal Bendrijos tranzito dokumentą, užpildytą bendrovės *Centralsped*. Šis tranzito dokumentas patikrintas 1991 m. rugsėjo 20 d., kai buvo gautas penktas dokumento T1 egzempliorius iš Fernetti muitinės įstaigos ir 1991 m. gruodžio 5 d. perduotas Triesto muitinės apygardai. Ieškovai tvirtina, kad šis pirmas patikrinimas yra aiškiai klaidingas.

46 Ieškovai taip pat pažymi, kad 1991 m. lapkričio 16 d. sunkvežimis buvo patikrintas paprašius Fernetti muitinei, kai jis paliko muitinės zoną, dėl to reikėjo pirmiausia pasivyti ir sulaikyti sunkvežimį. Ieškovai tvirtina, kad sunkvežimiai niekada nestabdomi tik palikę muitinės zoną, išskyrus atvejus, kai finansų grupė jau žino apie kontrabandą. Jie nurodo, kad šis faktas leidžia daryti prielaidą, jog cigaretės per įprastą prekių patikrinimą muitinėje rastos neatsitiktinai, – finansų grupė buvo informuota apie nagrinėjamą krovinį.

47 Ieškovai taip pat konstatuoja, kad 1991 m. lapkričio 17 d., sekmadienį, t. y. praėjus mažiau nei 24 val. po sunkvežimio patikrinimo ir dar neapklausus „C", finansų grupė atvyko į Bresciją (Italija), kur atliko kratą name, kuriame gyvena asmuo, vėliau apkaltintas dalyvavimu cigarečių kontrabandoje.

48 Be to, ieškovai nurodo, kad kroviniai, gabenti 1991 m. spalio 30 d. ir lapkričio 5 d., buvo įprastai deklaruoti Slovėnijos muitinėje kaip užsienietiško apdirbto tabako dėžės. Ieškovai tvirtina, kad Slovėnijos valdžios institucijos pagal tuo metu galiojusią 1965 m. lapkričio 16 d. Italijos ir Jugoslavijos tarpusavio administracinės pagalbos sutartį pranešė Italijos valdžios institucijoms apie tai, kad „C" gabenamame krovinyje yra šių „jautrių" prekių.

49 Ieškovai iš pateiktų aplinkybių daro išvadą, kad Italijos valdžios institucijos žinojo, jog „C" dalyvavo kontrabandos operacijose, ir, siekdamos atskleisti bei suimti visus šio kontrabandos tinklo dalyvius, jos sąmoningai leido padaryti teisės pažeidimus – atlikti dvi gabenimo operacijas, dėl kurių ieškovai sąžiningai dėl faktų nežinojimo pateikė Bendrijos tranzito sertifikatus. Ieškovai šiuo klausimu tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas yra pripažinęs, jog atsisakymas išieškoti importo muitus yra pateisinamas sukčiavimo, atliekant išorinio Bendrijos tranzito operaciją, kurioje muitinės administracija atliko nagrinėjamą neteisėtą veiksmą, atveju (2001 m.

birželio 7 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Spedition Wilhelm Rotermund prieš Komisiją*, T-330/99, Rink. p. II-1619). Jie taip pat nurodo, kad Teisingumo Teismas yra nusprendęs, jog būtinybė muitinei ar policijai atlikti skubų tyrimą, kai nėra mokesčių mokėtojo apgavystės ar aplaidumo, ir kai pastarasis nebuvo informuotas apie tyrimą, sudaro ypatingą situaciją Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnio 1 dalies prasme (minėto sprendimo *De Haan* 53 punktas).

50 Komisija tvirtina, kad ieškovų situacija negali būti prilyginta ieškovų situacijai byloje, kurioje buvo priimtas minėtas sprendimas *De Haan*. Ji primena, kad pastarojoje byloje muitinė žinojo apie kontrabandą ir savanoriškai organizavo prižiūrimą tiekimą, o šioje byloje, priešingai, kontrabanda atskleista per įprastą muitinės patikrinimą, kai muitinei buvo pristatytos tranzito deklaracijos.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

51 Pažymėtina, kad tyrimo, siekiant nustatyti ir suimti jau įvykdyto ar besirengiamo įvykdyti sukčiavimo organizatorių ar bendrininką, būtinybė gali visiškai ar iš dalies pateisinti sąmoningą informacijos apie tyrimą neperdavimą tranzito procedūros vykdytojui, net jei pastarasis visiškai nėra susijęs su įvykdytais sukčiavimo veiksmais (minėto sprendimo *De Haan* 32 punktas). Dėl to nacionalinės valdžios institucijos gali teisėtai leisti įvykdyti pažeidimus ir neteisėtus veiksmus, kad būtų suardytas tinklas, nustatyti sukčiautojai bei surinkti ar patvirtinti įrodymai. Vis dėlto mokesčių mokėtojo skolos muitinei, atsiradusios dėl pažeidimų, nustatymas pažeistų teisingumo išlygos tikslus, nes mokesčių mokėtojas būtų skirtingoje situacijoje, palyginti su kitais ūkio subjektais, užsiimančiais ta pačia veikla. Todėl mokesčio mokėtojo neperspėjimas apie muitinės ar policijos skubaus tyrimo būtinybę, jo vykdymą, kai nėra mokesčių mokėtojo apgavystės ir aplaidumo, yra ypatinga

situacija Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnio 1 dalies prasme (žr. minėto sprendimo *De Haan* 53 punktą).

52 Reikia išsiaiškinti, ar, kaip tvirtina ieškovai, yra įrodymų, leidžiančių nustatyti, kad Italijos valdžios institucijos žinojo apie nagrinėjamą cigarečių kontrabandą ir vistiek leido atlikti 1991 m. spalio 30 d. ir lapkričio 5 d. operacijas.

53 Pirmiausiai Pirmosios instancijos teismas mano, kad tai, jog atlikus 1991 m. lapkričio 16 d. operacijos muitinės formalumus Fernetti muitinės įstaigos vadovas paprašė finansų grupės patikrinti sunkvežimį, dėl ko reikėjo jį pavyti ir sulaikyti, dar neįrodo, kad valdžios institucijos tiksliai žinojo, kas yra krovinyje. Iš tikrųjų, kaip matyti iš arešto protokolo, parengto Fernetti muitinės 1991 m. lapkričio 16 d., muitinės įstaigos vadovas nurodė patikrinti transporto priemonę, nes įtarė, jog gabenamas krovinys skiriasi nuo deklaruotojo. Dėl to, kad šis patikrinimas buvo atliktas sunkvežimiui jau palikus muitinės zoną, dar negalima daryti išvados, kad tai nebuvo atsitiktinis patikrinimas.

54 Pirmosios instancijos teismas mano, kad apklausos ir kratos, Italijos policijos atliktos Brescijoje, taip pat neįrodo, jog Italijos valdžios institucijos iš anksto turėjo informacijos apie kontrabandą. Iš tikrųjų iš kratos protokolo, parengto Trieste finansų grupės 1991 m. lapkričio 17 d., ir pirminio policijos tyrimo bei paimtų dokumentų, priklausiusių sunkvežimio vairuotojui, matyti, kad nagrinėjami policijos reidai surengti po to, kai buvo rasta cigarečių sunkvežimyje, patikrintame Fernetti. Be to, pažymėtina, kad, priešingai nei tvirtina ieškovai, sunkvežimio vairuotojas buvo trumpai apklaustas lapkričio 16 d. po jo arešto.

55 Taip pat reikia priminti, kad muitai, kurių buvo prašoma atsisakyti išieškoti, yra susiję ne su šia 1991 m. lapkričio 16 d. muitinės operacija, o su ankstesnėmis 1991 m. spalio 30 d. ir lapkričio 5 d. operacijomis. Kad būtų taikoma *De Haan* praktika, valdžios institucijos apie kontrabandą turėjo žinoti iki šių dviejų datų.

56 Šiuo klausimu konstatuotina, kad tai, jog 1991 m. rugsėjo 16 d. deklaracija buvo netinkamai patikrinta, neįrodo, kad valdžios institucijos žinojo apie 1991 m. spalio 30 d. ir lapkričio 5 d. kontrabandos operacijas. Iš tikrųjų bylos medžiaga neleidžia daryti išvados, kad Italijos muitinė žinojo apie tariamą klastojimą iki 1991 m. lapkričio 16 dienos. Tačiau Fernetti muitinės 1991 m. gruodžio 16 d. parengtas protokolas nurodo, kad kontrabandos operacija, atitinkanti 1991 m. rugsėjo 16 d. operaciją, buvo atskleista po „C" deklaracijų, pateiktų 1991 m. lapkričio 16 d., ir po šių deklaracijų patikrinus Fernetti muitinės registrą.

57 Dėl argumento, kad Slovėnijos valdžios institucijos iš anksto pranešė Italijos kolegoms apie cigaretes kroviniuose, kurie yra 1991 m. spalio 30 d. ir lapkričio 5 d. deklaracijų objektas, pažymėtina, jog ieškovai dėl to nepateikia jokių įrodymų, išskyrus tai, kad egzistuoja 1965 m. lapkričio 10 d. Italijos ir Jugoslavijos sutartis dėl administracinės pagalbos sukčiavimo muitinėje prevencijos ir kovos su juo srityje. Ši sutartis neįpareigoja Slovėnijos valdžios institucijų tuoj pat pranešti Italijos valdžios institucijoms kiekvieną kartą, kai tabako krovinys palieka jos teritoriją (žr. 79 punktą). Be to, Fernetti muitinės 1991 m. gruodžio 16 d. surašytame protokole nurodyta, kad 1991 m. gruodžio 7 d. Italijos valdžios institucijos paprašė Slovėnijos valdžios institucijų informacijos, ir kad tik po šio prašymo 1991 m. gruodžio 13 d. Slovėnijos valdžios institucijos patvirtino datas, kuomet ginčijami kroviniai paliko Slovėnijos muitinę, bei pranešė Italijos valdžios institucijoms, kad deklaruotos prekės iš esmės buvo užsienietiškas apdirbtas tabakas.

58 Pagaliau ieškovų nuoroda į minėtą sprendimą *Spedition Wilhelm Rotermund prieš Komisiją* yra netinkama šioje byloje. Šiuo atveju ypatinga situacija atsirado dėl apgavystės, kuri tinkamai galėjo būti išaiškinta tik aktyviai bendrininkaujant su paskirties muitinės įstaigos darbuotoju, o Pirmosios instancijos teismas nusprendė, jog Komisija negalėjo teisėtai apsiriboti tik reikalavimu, kad ieškovas pateiktų formalius ir galutinius tokio bendrininkavimo įrodymus (minėto sprendimo *Spedition Wilhelm Rotermund prieš Komisiją* 56–58 punktai). Todėl tai susiję su skirtinga faktine situacija nei šioje byloje.

59 Galiausiai iš to, kas pasakyta, matyti, kad ieškovai neįrodė, jog Italijos valdžios institucijos iš anksto žinojo apie cigarečių kontrabandos operacijas ir jog sąmoningai leido įvykdyti sukčiavimo veiksmus 1991 m. spalio 30 d. ir lapkričio 5 d. tranzito operacijomis.

b) Dėl ieškovų argumento, kad jie nukentėjo nuo kontrabandos, viršijusios jų profesinės veiklos komercinę riziką

Šalių argumentai

60 Ieškovai tvirtina, kad jie nukentėjo nuo gudriai ir panaudojant daug ekonominių priemonių įvykdytos kontrabandos, realizuotos kelių valstybių nusikalstamo susivienijimo. Jie tvirtina, kad ypatinga situacija taip pat atsiranda dėl faktų rimtumo, dėl pažeidimo ekonominės svarbos ir dėl mažiausiai keturių kontrabandininkų pakartotinai padarytų teisės pažeidimų. Ieškovai nurodo, kad nebuvo konstatuota jokių trūkumų ar klaidų gabenimo dokumentuose arba sunkvežimio vairuotojo pateiktose faktūrose, siekiant gauti tranzito dokumentus T1. Jie pažymi, kad tai buvo pirmas ir vienintelis atvejis, kai buvo suabejota jų sąžiningumu dėl

tranzito sertifikato pateikimo, nors anksčiau per dešimtį veiklos, susijusios su muitinės deklaravimu, metų jie buvo pateikę šimtus T1 dokumentų.

61 Ieškovai nurodo, kad ginčijamame sprendime yra klaida, nes jis kvalifikuoja ieškovų veiklą kaip „gabentojų" ar „muitinės agentų". Jie tvirtina, kad *Nordspedizionieri* nevykdė gabenimo veiklos, ir jie pagal atstovavimo sutartį Italijos teisėje galėjo būti kvalifikuojami kaip muitinės agentai ar *„agenti in dogana"*. Ieškovai taip pat nurodo, kad jie atstovavo muitinėje kaip muitinės tarpininkai arba *„spedizionieri doganali"* pagal Italijos muitinės įstatymo nuostatas, ypač pagal 1973 m. sausio 23 d. Respublikos prezidento dekreto Nr. 43 40, 47 ir kitus straipsnius.

62 Ieškovai pažymi, kad muitinės tarpininkų veikla buvo pripažinta Bendrijos muitinės teisės aktų, ir nurodo 1985 m. gruodžio 12 d. Tarybos reglamento Nr. 3632/85, apibrėžiančio sąlygas, kurių laikantis asmeniui gali būti leidžiama pateikti muitinės deklaraciją (OL L 350, p. 1), šeštą konstatuojamąją dalį, 3 straipsnio 3 dalį bei Muitinės kodekso 5 straipsnį. Jie nurodo, jog šios nuostatos leidžia kreiptis į atstovus, kad šie užpildytų ir pateiktų muitinės deklaracijas veikdami savo vardu, bet kito asmens sąskaita, arba veikdami kito asmens vardu ir jo sąskaita ir jog pagal 1960 m. gruodžio 22 d. Italijos įstatymo Nr. 1612 dėl muitinės tarpininko verslo pripažinimo 3 straipsnį pastarasis be priežasties negali atsisakyti veikti.

63 Ieškovai ginčija argumentą, esantį ginčijamame sprendime, pagal kurį trečiųjų asmenų sukčiavimas yra dalis įprastos komercinės rizikos, kurią prisiima muitinės tarpininkas, ir negali sukurti ypatingos situacijos Reglamento Nr. 1430/ 79 13 straipsnio prasme. Jie tvirtina, kad Reglamento Nr. 1031/88 4 straipsnio 1 dalis, numatanti, kad skolą muitinei turi mokėti asmenys, nuslėpę prekes nuo muitinės priežiūros ar

dalyvavę šiame nuslėpime, jiems nustato *ex delicto* atsakomybę, kuri negali būti nustatyta ieškovams, nes jie buvo visiškai išteisinti baudžiamąja tvarka. Ieškovai tvirtina, kad šioje byloje taikytina tik Reglamento Nr. 1031/88 4 straipsnio 1 dalis, o ne to paties straipsnio 2 dalis, kuri skirta tik tam atvejui, kai prekės savininkas nevykdo savo civilinių pareigų, pavyzdžiui, bankroto atveju.

64 Ieškovai pažymi, kad įmonė, muitinės deklarantas neprisiima komercinės rizikos ir kad tvirtinimas, pagal kurį trečiųjų asmenų netinkamai atliktos operacijos yra dalis įprastos muitinės deklaranto komercinės rizikos, neturi juridinės prasmės. Be to, jie nurodo, kad Pirmosios instancijos teismo praktika, ypač nuo 1998 m. vasario 19 d. Sprendimo *Eyckeler & Malt prieš Komisiją* (T-42/96, Rink. p. II-401), atmeta, kad nesąmoningas suklastotų dokumentų naudojimas muitinėje galėtų sudaryti įprastą komercinę riziką. Jie nurodo, kad Pirmosios instancijos teismas iš tikrųjų šiame sprendime nusprendė, kad tokiomis aplinkybėmis, kai Komisija neįvykdė savo priežiūros ir kontrolės pareigos, labai profesionaliai padirbti falsifikatai viršijo įprastą komercinę riziką, kurią prisiėmė ūkio subjektas (minėto sprendimo *Eyckeler & Malt prieš Komisiją* 188 ir 189 punktai).

65 Ieškovai tvirtina, kad minėtas sprendimas *Eyckeler & Malt prieš Komisiją* keičia ankstesnę teismo praktiką ir nustato naują, labiau suderintą su tarptautinės prekybos apsaugos reikalavimais. Ieškovai šiuo klausimu nurodo minėtą sprendimą *Primex Produkte Import-Export ir kt. prieš Komisiją* (163 ir 164 punktai) bei 2001 m. gegužės 10 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Kaufring ir kt. prieš Komisiją* (T-186/97, T-187/97, nuo T-190/97 iki T-192/97, T-210/97, T-211/97, nuo T-216/97 iki T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 ir T-147/99, Rink. p. II-1337). Minėtas sprendimas *Kaufring ir kt. prieš Komisiją* ypač akcentavo pagrindinį teisėtų lūkesčių principą dokumentuose, paruoštuose užsienio valdžios institucijų (216, 218 ir 219 punktai).

66 Komisija nurodo, kad net sąžiningas suklastotų dokumentų naudojimas negali būti laikomas ypatinga situacija ir priskiriamas įprastai ūkio subjekto veiklos komercinei rizikai. Taip pat faktas, kad ieškovai nėra atsakingi už kontrabandos organizavimą, neatleistų jų nuo skolos muitinei mokėjimo.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

67 Iš karto pažymėtina, kad nors ieškovai save laiko *„spedizionieri doganali“* (muitinės tarpininkais), ginčijamo sprendimo 3 punktas *Nordspedizionieri* kvalifikuoja kaip *„società di transporti, agente in dogana“* (transporto bendrovė, muitinės agentai). Savo 2002 m. gegužės 6 d. laiške, atsakydami į Komisijos pirminius prieštaravimus dėl prašymo atsisakyti išieškoti muitus, ieškovai pažymėjo, kad muitinės tarpininkai rūpinasi tik komerciniais dokumentais ir kad, skirtingai nuo muitinės agentų, jie nesirūpina prekių gabenimu ir negali patikrinti krovinio. Vis dėlto, nors ginčijamame sprendime yra ieškovų verslo kvalifikacijos klaida, Komisija savo paaiškinimuose nepateikia jokio argumento, susijusio su prekių gabenimo paslaugų teikimu. Todėl neaiškumas, esantis sprendime, negalėjo turėti jokios praktinės reikšmės atsisakymo išieškoti skolą muitinei procedūrai.

68 Pažymėtina, kad šiuo atveju esančios ieškovų pareigos jiems priskirtinos ne kaip muitinės tarpininkams, bet kaip abiejų nagrinėjamų išorinio tranzito operacijų vykdytojams. Iš tikrųjų pagal Reglamento Nr. 222/77 11 straipsnio a punktą tranzito operacijos vykdytojas yra atsakingas valdžios institucijoms, prižiūrinčioms Bendrijos tranzito operacijos vykdymą, ir pagal šio reglamento 13 straipsnio a ir b punktus jis privalo pristatyti nesugadintas prekes per nustatytą terminą į paskirties įstaigą, laikydamasis kompetentingų valdžios institucijų panaudotų prekių identifikavimo priemonių bei nuostatų, susijusių su Bendrijos tranzito procedūra. Todėl

prisiimdami tranzito operacijos vykdytojo pareigas 1991 m. spalio 30 d. ir lapkričio 5 d. muitinės deklaracijomis ieškovai prisiėmė išskirtinę atsakomybę pagal Bendrijos muitinės teisės aktus.

69 Argumentas, kurį ieškovai nurodo remdamiesi Reglamento Nr. 1031/88 4 straipsnio 1 dalies aiškinimu, dėl asmenų, turinčių mokėti skolą muitinei, nustatymo, yra nepriimtinas. Ieškovai iš esmės tvirtina, kad jie nėra solidariai atsakingi už nagrinėjamų muitų mokėjimą, nes nedalyvavo nuslepiant prekes. Šio klausimu pakanka priminti, kad Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnio nuostatos neleidžia ginčyti skolos muitinei reikalavimo (minėtų sprendimų *Cerealmangimi ir Italgrani prieš Komisiją* 11 punktas; *CT Control (Rotterdam) ir JCT Benelux prieš Komisiją* 43 punktas ir *Hyper prieš Komisiją* 98 punktas), taigi skolos buvimo nustatymas priklauso nacionalinės valdžios institucijų kompetencijai. Iš tikrųjų prašymai, pateikti Komisijai pagal Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnį, yra nesusiję su klausimu, ar nacionalinė muitinė teisingai pritaikė materialines muitinės teisės nuostatas (minėto sprendimo *Kia Motors ir Broekman Motorships prieš Komisiją* 36 punktas).

70 Dėl ieškovų argumentų, pagal kuriuos nesąmoningas dalyvavimas trečiųjų asmenų sukčiavimo operacijose yra ypatinga situacija Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnio prasme, pažymėtina, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką net sąžiningas dokumentų pateikimas, jei vėliau nustatoma, kad jie suklastoti, dar nesudaro ypatingos situacijos, pateisinančios atsisakymą išieškoti importo muitus (šiuo klausimu žr. minėtų sprendimų *Eyckeler & Malt prieš Komisiją* 162 punktą; *Primex Produkte Import-Export ir kt. prieš Komisiją* 140 punktą ir *SCI UIK prieš Komisiją* 58 punktą). Pirmosios instancijos teismas yra nusprendęs, kad suklastotų faktūrų pateikimas muitinės tarpininkui dar nesukelia ypatingos situacijos pagal Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnį, manant, kad šis faktas sudaro verslo riziką, kurią prisiima muitinės tarpininkas, dėl savo veiklos pobūdžio atsakydamas už dokumentų, kuriuos jis pristato muitinei, teisingumą, ir kad Bendrija negali prisiimti žalos už jo klientų

neteisingus veiksmus (minėto sprendimo *Mehibas Dordtselaan prieš Komisiją* 82 ir 83 punktai).

71 Taigi pažeidimo konkrečios aplinkybės ir požymiai, kuriais rėmėsi ieškovai, kaip antai nusikalstamo susivienijimo lygis, faktų rimtumas, pažeidimo ekonominė svarba ar keturi pakartotinai padaryti teisės pažeidimai, nepanaikina šios išvados (šiuo klausimu žr. 1983 m. spalio 5 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Magazzini Generali*, 186/82 ir 187/82, Rink. p. 2951, 14 ir 15 punktus; taip pat žr. minėto sprendimo *Aslantrans prieš Komisiją* 58 punktą). Taip pat ieškovų argumentai, kad Italijos muitinės tarpininkai negali nei keisti savo atlyginimo, atsižvelgiant į sukčiavimo rizikos vertinimą, nei be priežasties atsisakyti veikti, kai jų prašoma, negali sukurti išskirtinės ieškovų situacijos, palyginti su kitais ūkio subjektais, nes tokioje situacijoje yra neapibrėžtas skaičius ūkio subjektų, t. y. visi Italijos muitinės tarpininkai (šiuo klausimu žr. 1999 m. vasario 25 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Trans-Ex-Import*, C-86/97, Rink. p. I-1041, 22 punktą; 2001 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Bacardi*, C-253/99, Rink. p. I-6493, 56 punktą ir minėto sprendimo *De Haan* 52 punktą). Pagaliau to, kad šis atvejis yra pirmasis sukčiavimo atvejis, su kuriuo susidūrė ieškovai, nepakanka sukurti ypatingoms aplinkybėms Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnio prasme.

72 Vis dėlto konstatuotina, kad kitokia išvada, t. y. ypatingos situacijos buvimas, būtų tuo atveju, jei būtų įrodyti Komisijos ar nacionalinės muitinės rimti pažeidimai, palengvinantys suklastotų dokumentų naudojimą (minėto sprendimo *SCI UK prieš Komisiją* 59 punktas; šiuo klausimu taip pat žr. minėtų sprendimų *Eyckeler & Malt prieš Komisiją* 189 ir 190 punktus; *Primex Produkte Import-Export ir kt. prieš Komisiją* 163 punktą ir *Kaufring ir kt. prieš Komisiją* 235 ir 302 punktus). Iš tikrųjų, kadangi Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnis turi būti taikomas tuomet, kai aplinkybės, apibūdinančios santykį tarp ūkio subjekto ir administracijos, yra tokios, jog nėra teisinga šiam ūkio subjektui padaryti žalą, kurios jis įprastai nebūtų patyręs (minėto sprendimo *Coopérative agricole d'approvisionnement des Avirons* 22 punktas), manytina, kad tokios aplinkybės sukurtų ypatingą situaciją minėtos nuostatos

prasme ir kad jos pateisintų atsisakymą išieškoti importo muitus (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Primex Produkte Import-Export ir kt. prieš Komisiją* 163 ir 164 punktus).

73 Todėl reikia nustatyti, ar šioje byloje ieškovai įrodė tokį Komisijos ar nacionalinės muitinės pažeidimą.

c) Dėl muitinės kontrolės nebuvimo

Šalių argumentai

74 Ieškovai nurodo, kad muitinė netikrino 1991 m. spalio 30 d. ir lapkričio 5 d. krovinių ir kad ji, uždėdama savo patvirtinimo vizą ant tranzito sertifikato nepatikrinusi sunkvežimio, taip išreiškė pasitikėjimą vairuotojo pateiktų dokumentų teisingumu. Jie tvirtina, kad jei muitinė įtarė 1991 m. spalio 30 d. ir lapkričio 5 d. operacijų pažeidimų, kaip tai buvo 1991 m. lapkričio 16 d. operacijos atveju, ji privalėjo patikrinti prekes. Jie nurodo, kad dviejų muitų mokėjimo už krovinius, deklaruotus kaip pakavimo dėžės, garantijos sertifikatų išdavimo metu buvo pateiktas adekvatus 100 000 000 ITL užstatas, kurio pakankamumą turėjo įvertinti muitinė, galėjusi patikrinti sunkvežimį išduodant abu tranzito sertifikatus. Taip pat, net jei paaiškėtų, kad muitinė ir finansų grupė nežinojo apie kontrabandą, jie vis tiek būtų atsakingi dėl to, kad fiziškai nepatikrino prekių.

75 Ieškovai taip pat nurodo ūkio subjekto teisėtų lūkesčių principą dėl teisingo Bendrijos teisės aktų taikymo. Jie tvirtina, jog atsižvelgdama į tai, kad yra minėta administracinės pagalbos sutartis tarp Italijos ir Jugoslavijos, Slovėnijos muitinė privalėjo pranešti talijos valdžios institucijoms, jog nagrinėjamą krovinį sudaro „jautrios" prekės, nes jos priklauso didelės ekonominės vertės monopoliui, ir kad informacijos apie kontrabandą ir jos prevencijos sistemos galimo trūkumo pasekmės negali būti priskirtos muitinės deklarantui. Taip pat, net jei minėto sprendimo *De Haan* praktika nebūtų taikoma šioje byloje, reikėtų taikyti principą, nustatytą minėtuose sprendimuose *Eyckeler & Malt prieš Komisiją* ir *Hewlettt Packard France* (1993 m. balandžio 1 d. Teisingumo Teismo sprendimas, C-250/91, Rink. p. I-1819), nes ieškovai pagrįstai rėmėsi teisėtais lūkesčiais dėl Bendrijų institucijų „jautrių" prekių prevencinės kontrolės.

76 Komisija tvirtina, kad nors tam tikrais atvejais sukčiavimas, įvykdytas sąžiningai pateikiant suklastotus dokumentus, gali pateisinti atsisakymą išieškoti skolą, *inter alia*, kai įrodoma, jog Komisija ar muitinė neįvykdė savo pareigų, taip palengvindamos tokių suklastotų dokumentų naudojimą, vis dėlto šiuo atveju ieškovai nepateikė jokių įrodymų apie Italijos administracijos neveikimą.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

77 Ieškovų argumentai skirti iš esmės patvirtinti, pirma, kad Italijos valdžios institucijos turėjo fiziškai patikrinti prekes, esančias 1991 m. spalio 30 d. ir lapkričio 5 d. tranzito operacijų objektu, ir, antra, kad Slovėnijos muitinė turėjo pranešti savo kolegoms iš Italijos apie nagrinėjamo tabako gabenimą.

78 Pirmiausiai Pirmosios instancijos teismas nurodo, kad jis negali reikalauti iš nacionalinės muitinės patikrinti visus krovinius, kertančius Bendrijos sienas. Iš tikrųjų dėl tarptautinio prekių pervežimo masto praktiškai neįmanoma fiziškai patikrinti visų per sieną gabenamų krovinius. Taip pat, kaip nurodyta ginčijamo sprendimo 36 punkte, tranzito deklaracijos priėmimas neatima iš kompetentingos muitinės administracijos galimybės atlikti *a posteriori* kontrolę (šiuo klausimu žr. 1984 m. lapkričio 13 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Van Gend & Loos prieš Komisiją*, 98/83 ir 230/83, Rink. p. 3763, 20 punktą). Pagaliau, priešingai nei tvirtina ieškovai, iš bylos medžiagos negalima daryti išvados, kad Italijos valdžios institucijos įtarė kontrabandą per 1991 m. spalio 30 d. ir lapkričio 5 d. operacijas.

79 Antra, konstatuotina, kad 1965 m. lapkričio 10 d. Italijos ir Jugoslavijos sutartis dėl administracinės pagalbos sukčiavimo muitinėje prevencijos ir kovos su juo srityje neįpareigoja Slovėnijos muitinės tuoj pat pranešti Italijos muitinei kiekvieną kartą, kai tabako krovinys palieka jos teritoriją ir įvažiuoja į Italiją. Iš tikrųjų sutartis numato tik abipusę pagalbą ir glaudų bendradarbiavimą tarp dviejų administracijų (1 ir 3 straipsniai), išskirtinės prekių ir transporto priemonių, apie kurias buvo pranešta kaip apie gabenančias didelę kontrabandą, judėjimo priežiūros įgyvendinimą „įmanomomis priemonėmis" (4 straipsnis) bei apsikeitimą informacija būtent dėl prekių, esančių muitinės teisės aktų pažeidimo objektu, kategorijų (5 straipsnis).

80 Atsižvelgiant į tai kas pasakyta, Pirmosios instancijos teismas tvirtina, kad ieškovai neįrodė, jog nacionalinė muitinė neįvykdė savo pareigų, dėl ko palengvėtų nagrinėjamų suklastotų tranzito sertifikatų panaudojimas. Todėl darytina išvada, kad šioje byloje ieškovų sąžiningumas pateikiant dokumentus, kurie vėliau buvo pripažinti suklastotais, nėra ypatinga situacija, pateisinanti atsisakymą išieškoti muitus.

d) Dėl ieškovų negalėjimo kontroliuoti sunkvežimius

Šalių argumentai

81 Ieškovai nurodo, kad jų veikla susijusi su siena tarp Italijos ir Slovėnijos, kad jie pateikė Bendrijos tranzito sertifikatus po to, kai sunkvežimis išvažiavo iš Liublianos, ir kad dėl to jie neturėjo galimybės patikrinti krovinio. Jie priduria, kad muitinės deklarantai negali prašyti patikrinti transporto priemonių dėl, konkrečiai kalbant, tranzito operacijų skubos, nulemtos akivaizdžių su tranzito mastu susijusių priežasčių.

82 Komisija nurodo, kad ypatingos situacijos egzistavimo vertinimas negali priklausyti nuo vietos, kuri yra objektyvus požymis, galintis aktualiai ar potencialiai būti susijęs su dideliu skaičiumi ūkio subjektų (minėto sprendimo *Coopérative agricole d'approvisionnement des Avirons* 22 punktas).

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

83 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką aplinkybės, dėl kurių susidaro ypatinga situacija Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnio 1 dalies prasme, atsiranda tuomet, kai, atsižvelgiant į teisingumo tikslą, kuris išreikštas šioje nuostatoje, nustatoma, kad yra veiksnių, dėl kurių prašytojui sukuriama išskirtinė situacija, palyginti su kitais ūkio subjektais, vykdančiais tą pačią veiklą (minėtų sprendimų *Trans-Ex-Import* 22 punktas; *Bacardi* 56 punktas ir *De Haan* 52 punktas).

84 Taigi konstatuotina, jog nei tai, kad veikla susijusi su siena, o ne su transporto išvykimo vieta, nei nurodytas negalėjimas patikrinti sunkvežimio nėra veiksniai, dėl kurių ieškovai atsidurtų išskirtinėje situacijoje, palyginti su kitais ūkio subjektais, nes šios aplinkybės susijusios su neapibrėžtu skaičiumi ūkio subjektų. Todėl jie negali apibūdinti ypatingos situacijos Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnio prasme. Papildomai pažymėtina, kad muitinės tarpininkai, prieš pateikdami muitinės deklaraciją, gali paprašyti muitinės tarnybų patikrinti prekes, net jei šia galimybe gali pasinaudoti tik išskirtiniais atvejais.

e) Dėl interesų palyginimo

Šalių argumentai

85 Ieškovai nurodo, kad Teisingumo Teismas yra nustatęs išskirtinę situaciją, palyginti su kitais ūkio subjektais, užsiimančiais ta pačia veikla, dėl to, kad muitų surinkimas būtų finansiškai sunaikinęs susijusį ūkio subjektą, atsižvelgiant į reikalaujamų muitų dydį (minėtas sprendimas *Trans-Ex-Import*). Ieškovai taip pat pažymi, kad Komisija turi įvertinti visus veiksnius, siekdama įvertinti, ar dėl jų susidaro ypatinga situacija, bei nustatyti pusiausvyrą tarp Bendrijos intereso užtikrinti muitinės nuostatų laikymąsi ir sąžiningo ūkio subjekto intereso neatlyginti žalos, viršijančios įprastą komercinę riziką (minėto sprendimo *Spedition Wilhelm Rotermund prieš Komisiją* 53 punktas). Tačiau ginčijamame sprendime nepateikiama lyginamoji interesų analizė, o paprasčiausiai atmetamas Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnio taikymas.

86 Komisija tvirtina, kad ieškovų argumentas nurodo, jog Komisija prieš atmesdama prašymą atsisakyti išieškoti turėtų nustatyti tam tikrą balansą, suderintą su Bendrijų nuosavų lėšų ir ūkio subjekto rizika. Tačiau pagal teismų praktiką reikia nustatyti, ar Komisija arba muitinė atliko ar ne savo pareigas, dėl ko atsirado per dideli ūkio subjekto įsipareigojimai.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

87 Pažymėtina, kad, priešingai nei tvirtina ieškovai, Teisingumo Teismas minėtame sprendime *Trans-Ex-Import* nėra nusprendęs, kad tai, jog muitų surinkimas gali finansiškai sunaikinti ūkio subjektą, atsižvelgiant į muitinės reikalavimų dydį, sukelia ypatingą situaciją. Iš tikrųjų, nors prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kreipėsi į Teisingumo Teismą pateikdamas prejudicinį klausimą norėdamas nustatyti, *inter alia*, ar tai, jog muitų surinkimas gali sukelti ūkio subjekto įmonės žlugimą, yra ypatinga situacija pagal 1993 m. liepos 2 d. Komisijos Reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (OL L 253, p. 1) 905 straipsnio 1 dalį (minėto sprendimo *Trans-Ex-Import* 13 punktas), Teisingumo Teismas apsiribojo atsakydamas, kad ypatingos situacijos konstatavimas leidžia manyti, jog egzistuoja veiksniai, dėl kurių prašytojas gali atsidurti išskirtinėje padėtyje, palyginti su kitais ūkio subjektais, užsiimančiais ta pačia veikla (minėto sprendimo *Trans-Ex-Import* 22 punktas).

88 Taip pat, ieškovų argumentai, kad ginčijamame sprendime nepateikiama lyginamoji interesų analizė, yra nepriimtini. Primintina, kad kai taikomas Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnis, Komisija turi diskrecijos teisę nustatyti pusiausvyrą tarp Bendrijos intereso užtikrinti muitinės nuostatų laikymąsi ir sąžiningo ūkio subjekto intereso neatlyginti žalos, viršijančios įprastą komercinę riziką (minėtų sprendimų *Eyckeler & Malt prieš Komisiją* 133 punktas ir *Mehibas Dordtselaan prieš Komisiją*

78 punktas). Taigi pažymėtina, kad, priešingai nei tvirtina ieškovai, Komisija ginčijamame sprendime neapsiribojo Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnio taikymo atmetimu, bet ir analizavo, ar šios bylos aplinkybės laikytinos komercine rizika, paprastai tenkančia muitinės tarpininkui, nuspręsdama, kad šios aplinkybės neviršija įprastos šios veiklos komercinės rizikos (žr., *inter alia*, ginčijamo sprendimo 30 punktą).

89 Iš to, kas pasakyta, matyti, jog ieškovai neįrodė, kad jų argumentais atskirai ar kartu būtų pagrįsta, jog Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą tvirtindama, kad dėl šios bylos aplinkybių nesusidarė ypatinga situacija pagal Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnį.

3. Dėl aplaidumo ir apgavystės nebuvimo

Šalių argumentai

90 Ieškovai iš karto nurodo, kad 1994 m. sausio 14 d. *Tribunale civile e penale di Trieste* ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartis dėl baudžiamojo persekiojimo užbaigimo patvirtina, jog byloje nebuvo jų apgaulės ar aplaidumo pagal Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnį. Jie nurodo, kad šiuo atveju pirmą ir vienintelį kartą buvo suabejota jų sąžiningumu išduodant tranzito sertifikatus, nors jie anksčiau per dešimtį deklaravimo muitinėje veiklos metų daugybę kartų yra išdavę T1 dokumentus. Ieškovai nurodo, kad nagrinėjami tranzito sertifikatai buvo išduoti pagal įprastą komercinę praktiką, kurios muitinė niekada neginčijo, ir kad Komisija turi įrodyti jų akivaizdų aplaidumą (minėto sprendimo *Primex Produkte Import-*

Export ir kt. prieš Komisiją 136 punktas), taip pat įrodyti, kad ieškovai veikė šiuo atveju skirtingai paruošdami bei išduodami du nagrinėjamus sertifikatus.

91 Ieškovai ginčija argumentą, esantį ginčijamame sprendime, pagal kurį, būdami įprastais muitinės deklarantais, jie privalėjo imtis visų tinkamų saugumo priemonių, susijusių su tranzito ekspedicija, *inter alia*, privalėjo prieš deklaravimą patikrinti prekių, esančių sunkvežimiuose, kilmę. Šiuo klausimu ieškovai nurodo, kad operacijos buvo atliktos sienos muitinės įstaigoje, taigi „iš karto", t. y. sunkvežimiams vienam po kito kertant sieną, ir kad todėl prekių iškrovimas muitinės teritorijoje apsunkintų prekių judėjimą. Ieškovai taip pat nurodo, kad muitinės deklarantas gali paprašyti patikrinti prekes, tik jei yra konkrečių abejonių dėl prekių kilmės, dėl klaidingų nuorodų ar prieštaravimų pateiktuose dokumentuose, ir kad patikrinimą turi leisti muitinė. Jie taip pat pažymi, kad sunkvežimio, gabenusio cigaretes, svoris buvo analogiškas tam, kuris būtų, jei jis gabentų pakavimo dėžes, taigi atitinkantis gabenimo dokumentuose ir faktūrose deklaruojamo krovinio kilmę.

92 Ieškovai nurodo, kad jų galimybių ribose, remdamiesi verslo patirtimi ir su išskirtiniu uolumu tirdami jiems pateiktus dokumentus, jie manė, kad sunkvežimiai gabeno pakavimo dėžes, kaip tai buvo daugeliu atvejų, ir šios prekės buvo įprastinio tranzito Fernetti muitinės įstaigoje objektas. Be to, ieškovai tvirtina, kad dokumentai, kuriais remiantis paruoštos tranzito deklaracijos, buvo pateikti absoliučiai įprastai, kaip tai patvirtina tas faktas, kad muitinė ant jų uždėjo atitikties vizą.

93 Komisija tvirtina, kad pagal ieškovų argumentus, nepaisant to, kad jie yra deklarantai, jiems neturėtų būti nustatyta jokia atsakomybė. Toks požiūris neigia uolumo pareigą, kuri tenka deklarantui, ir prieštarauja teisingumo reikalavimams, kuriais remiasi atsisakymo išieškoti procedūra. Komisija primena, kad Bendrijos teisėjas turėjo progą priminti ūkio subjekto, deklaravusio muitinėje, uolumo kriterijaus svarbą (minėto sprendimo *Hewlett Packard France* 27 punktas), o tai yra pagrindinis kriterijus nustatant, ar ūkio subjektas buvo akivaizdžiai aplaidus (1996 m. birželio 5 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Günzler Aluminium prieš Komisiją*, T-75-95, Rink. p. II-497, 43 punktas). Komisija tvirtina, kad ginčijamo sprendimo analizė rodo, jog ieškovai neįrodė iš patyrusio ūkio subjekto reikalaujamo uolumo.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

94 Atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnį, kad būtų galima atsisakyti išieškoti importo muitus, turi būti įvykdytos dvi kumuliacinės sąlygos, t. y. ypatingos situacijos buvimas ir ūkio subjekto apgavystės bei akivaizdaus aplaidumo nebuvimas (minėtų sprendimų *Covita* 29 punktas; *De Haan* 42 punktas ir minėtų sprendimų *SCI UK prieš Komisiją* 45 punktas). Todėl pakanka vienos iš dviejų sąlygų nebuvimo, kad būtų atsisakyta atlyginti muitus (minėtų sprendimų *Günzler Aluminium prieš Komisiją* 54 punktas; *Mehibas Dordtselaan prieš Komisiją* 87 punktas ir *Kaufring ir kt. prieš Komisiją* 220 punktas).

95 Taigi Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad Komisija šiuo atveju nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos manydama, jog bylos aplinkybės nesudaro ypatingos situacijos pagal Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnį. Todėl nereikia nagrinėti sąlygos, susijusios su apgavyste ar akivaizdžiu aplaidumu.

96 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad ieškinio pagrindas yra nepagrįstas.

97 Todėl atmestini ieškovų reikalavimai dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo.

II — *Dėl subsidiarių reikalavimų, siekiant, kad būtų atsisakyta išieškoti dalį muitų*

Šalių argumentai

98 Ieškovai subsidiariai ginčija jų prašymo, kad dalis nagrinėjamos skolos muitinei būtų įskaityta dėl dalies apmokestintų prekių konfiskacijos, kaip tokiais atvejais numato Reglamento Nr. 2144/87 8 straipsnio 1 dalies b punktas, atmetimą ginčijamame sprendime. Jie pažymi, kad Triesto finansų skyrius, atlikdamas savo tyrimus, 1992 m. balandžio 8 d. konfiskavo 8 010 kg užsienietiško apdirbto tabako Bareggio sandėlyje, ir tvirtina, kad buvo didelė tikimybė, jog konfiskuotos prekės – tos, kurios buvo gabenamos pagal ieškovų 1991 m. spalio 30 d. ir lapkričio 5 d. pateiktas deklaracijas. Ieškovai tvirtina, kad skolos muitinei dydžio ginčijimas yra istorinis bylos faktas, dėl kurių kilo ginčas, taigi negali būti pripažintas nepriimtinu, nes yra objektyvi bylos sąlyga.

99 Komisija tvirtina, kad šis prašymas yra nepriimtinas, nes pagal nusistovėjusią teismų praktiką, pateikus ieškinį dėl panaikinimo, Bendrijos teisėjas negali nurodyti Bendrijos institucijai imtis priemonių, kurių reikia vykdant teismo sprendimą, panaikinantį institucijos sprendimą.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

100 Reikalavimu, kad tariamai buvo pažeistas Reglamento Nr. 2144/87 8 straipsnio 1 dalie b punktas, ieškovai Pirmosios instancijos teismo, *inter alia*, prašo nuspręsti „visais naudingais tikslais", kad turi būti atsisakyta išieškoti muitus už 8 010 kg užsienietiško apdirbto tabako, konfiskuoto Bareggio.

101 Šiuo klausimu primintina, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnio 1 dalies tikslas nėra leisti ginčyti patį skolos muitinei egzistavimo principą (minėtų sprendimų *Cerealmangimi ir Italgrani prieš Komisiją* 11 punktas; *CT Control (Roterdamas) ir JCT Benelux prieš Komisiją* 43 punktas ir *Hyper prieš Komisiją* 98 punktas). Taigi klausimas dėl dalies ar visos skolos muitinei panaikinimo konfiskavus apmokestintas prekes pagal Reglamento Nr. 2144/87 8 straipsnio 1 dalies b punktą būtinai remiasi arba klausimu dėl pačios skolos muitinei buvimo, arba klausimu dėl šios skolos dydžio nustatymo. Taip pat pažymėtina, kad prašymai, pateikti Komisijai pagal Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnį, nėra susiję su klausimu, ar nacionalinė muitinė tinkamai taikė muitinės materialinės teisės nuostatas (minėto sprendimo *Kia Motors ir Broekman Motorships prieš Komisiją* 36 punktas). Todėl darytina išvada, kad klausimas dėl

skolos muitinei panaikinimo konfiskavus dalį apmokestintų prekių nepatenka į šios nuostatos taikymo sritį.

102 Ši išvada negali būti paneigta ieškovų argumentais, kad skolos muitinei dydžio ginčijimas yra istorinis faktas, dėl kurio kilo ginčas. Toks tvirtinimas atmeta atsisakymo išieškoti ar atlyginti muitus mechanizmo, numatyto Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnio 1 dalyje, ribas ir specifiką.

103 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, reikėtų nuspręsti, kad ieškovų reikalavimai, siekiant kad būtų konstatuota, jog turi būti atsisakyta išieškoti muitus už 8 010 kg konfiskuoto tabako, yra nepriimtini.

104 Todėl visas ieškinys turi būti atmestas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

105 Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to prašė. Kadangi ieškovai pralaimėjo bylą, jie turi padengti savo ir Komisijos išlaidas pagal šios pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (penktoji kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. Ieškovai padengia savo ir Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas

Lindh García-Valdecasas Cooke

Paskelbta 2004 m. gruodžio 14 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris

H. Jung

Pirmininkas

P. Lindh

Turinys

Teisinis pagrindas ..... II - 4410

Faktinės bylos aplinkybės ..... II - 4414

Procesas ir šalių reikalavimai ..... II - 4417

Dėl teisės ..... II - 4418

I — Dėl reikalavimų panaikinti ginčijamą sprendimą ..... II - 4418

A — Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su daugeliu materialinių klaidų, esančių ginčijamame sprendime ..... II - 4419

1. Dėl 1991 m. lapkričio 16 d. operacijos patikrinimo ..... II - 4419

Šalių argumentai ..... II - 4419

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 4420

2. Dėl prašomų atsisakyti išieškoti muitų dydžio ..... II - 4420

Šalių argumentai ..... II - 4420

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 4421

B — Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su ypatingos situacijos buvimu bei apgavystės ir akivaizdaus aplaidumo nebuvimu pagal Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnį ..... II - 4423

1. Preliminarios pastabos ..... II - 4423

2. Dėl ypatingos situacijos buvimo ..... II - 4425

a) Dėl tariamo Italijos valdžios institucijų žinojimo apie kontrabandos operacijas ..... II - 4425

Šalių argumentai ..... II - 4425

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 4427

b) Dėl ieškovų argumento, kad jie nukentėjo nuo kontrabandos, viršijusios jų profesinės veiklos komercinę riziką ..... II - 4430

Šalių argumentai ..... II - 4430

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 4433

c) Dėl muitinės kontrolės nebuvimo ..... II - 4436
Šalių argumentai ..... II - 4436
Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 4437
d) Dėl ieškovų negalėjimo kontroliuoti sunkvežimius ..... II - 4439
Šalių argumentai ..... II - 4439
Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 4439
e) Dėl interesų palyginimo ..... II - 4440
Šalių argumentai ..... II - 4440
Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 4441
3. Dėl aplaidumo ir apgavystės nebuvimo ..... II - 4442
Šalių argumentai ..... II - 4442
Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 4444
II — Dėl subsidiarių reikalavimų, siekiant, kad būtų atsisakyta išieškoti dalį muitų . II - 4445
Šalių argumentai ..... II - 4445
Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 4446
Dėl bylinėjimosi išlaidų ..... II - 4447